nějšího obsahu smlouvy jest zřejmo, že žalobce (dovolatel) neprávem klade důraz jen na přenechání místností za úplatu a že neprávem jen podle toho chce posuzovati právní povahu smlouvy jakožto prý smlouvy nájemní. Používání místností bylo jen podkladem pro provozování žalobcova podniku; nebylo také jediným jeho oprávněním ze smlouvy, nýbrž přistupovalo k tomu — kromě toho, že místnosti byly pro divadlo již zařízeny — také používání divadelního, kabaretního a hostinského inventáře, jímž bylo žalobci teprve umožněno neb aspoň ulehčeno používání místností k jeho hospodářské činnosti. Předmětu smlouvy bylo lze používati jen s vynaložením píle a námahy a hlavním účelem nebylo žalobci používati po několik hodin nočních nebo denních místností jako takových, nýbrž provozovati tam podnik. Je lhostejné, že předmětem smlouvy nebylo »živnostenské oprávnění« (ať koncesované, nebo volné), jen když byl jeho předmětem živnostenský provoz, v souzeném případě divadelní »podnik« s potřebnou výpravou pro jeho provozování. Za tohoto stavu věci netřeba vůbec hleděti k odstavci smlouvy, v němž se praví, že »tato úmluva nezakládá žádný poměr ve smyslu zákona o ochraně nájemníků, protože majitelům domu přísluší právo disposiční s místnostmi, zejména také právo používati jich samostatně« — neboť při posuzování právní povahy smlouvy není soud vázán názorem stran. Neudržitelný jest názor dovolatelův, že tím, že žaloba byla podána nejdříve u krajského soudu, že žalovaní učinili námitku předmětné nepříslušnosti, protože prý jde o rozepři ze smlouvy nájemní, že žalobce se podřídil a že se soud přiklonil k tomuto názoru a postoupil věc okresnímu soudu podle § 49 čís. 5 j. n. a § 261 c. ř. s., prý jde jednak o pravoplatné rozhodnutí, jednak o srovnalou úmluvu stran, že smlouva jest smlouvou nájemní. Tím byla rozhodnuta jen procesní otázka soudní příslušnosti — jak již odvolací soud podotkl — kterážto otázka se posuzuje podle udání žalobcových (§ 41 druhý odstavec j. n.), ale nikoliv otázka právní povahy smlouvy, kterou si řeší procesní soud při rozhodnutí ve věci, nehledě k právním názorům stran. Jde-li o smlouvu pachtovní, nemá místo § 20 odstavec (1) a (3) zák. čís. 48/1925 a předchozích zákonů o přeplatcích na nájemném (žaloba byla podána dne 25. listopadu 1927), neboť pachtýře chrání zákon jen za předpokladů § 7 (1) a jen proti volné výpovědi (§§ 1 až 6), o čemž se tu není třeba blíže šířiti. I když se uváží účel zákonů na ochranu nájemníků, zvláště pak předpisu § 20, totiž snaha, čeliti bytové lichvě, t. j. bániti tomu, by nebylo využíváno tísně o nájemní místnosti k požadování úplat, jichž by se nedalo docíliti za normálních poměrů — jest jasno, že zákon neměl na mysli ochranu podnikatelů divadel a barů.

Čís. 11103.

Nebyl-li po změně v obsazení soudu (§ 412 c. ř. s.) opakován výslech svědků, nýbrž soud se spokojil s přečtením protokolů o jich výpovědech, jde o vadu, jež nebyla zhojena opomenutím výtky podle § 196 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 19. října 1931, Rv I 2195/30.)

Za řízení o žalobě o uznání nemanželského otcovství a o placení výživného nastala v prvé stolici změna v osobě soudce, jenž neopakoval výslech svědků, spokojiv se s přečtením protokolů o jich výpovědech. V odvolání z rozsudku, jímž bylo žalobě vyhověno, vytýkal žalovaný tento postup prvého soudce. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, nezjednav nápravu ve vytýkaném směru.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky nižších soudů a vrátil věc prvému soudu k dalšímu jednání a k novému rozhodnutí.

Důvody:

Právem vytýká dovolatel s hlediska dovolacího důvodu § 503 čís. 2 c. ř. s., že prý soudce rozhodl, aniž slyšel svědky Maxe T-a, Emila K-a, Herberta M-a a Kurta W-a, spokojiv se s přečtením protokolů o jich výpovědech, a že odvolací soud, ačkoliv tato vada byla v odvolání vytýkána, nezjednal nápravu a svědkům prostě neuvěřil. Jde tu zřejmě o porušení zásady přímosti, vyslovené v § 412 c. ř. s. a vada tato nemohla býti zahlazena ani opomenutím výtky podle § 196 c. ř. s., neboť jde o předpis daný z důvodu veřejnoprávního, jehož se strana nemůže platně vzdáti. Ale vada tato byla podstatná, jelikož svědky vedl žalovaný o svém alibi, tedy o skutečnosti, pro rozhodnutí rozepře důležité. Musilo proto býti vyhověno dovolání již z tohoto důvodu.

Čís. 11104.

Rozluka manželství uzavřeného v tuzemsku, povolená československým státním občanům v cizině podle práva tam platného, jest pro československý stát a pro jeho občany jen tehdy platná, vyhovuje-li tuzemským předpisům o rozluce manželství. Není-li takový rozsudek cizozemského soudu o rozluce manželství závazný pro tuzemsko, není pro tuzemsko závazným ani cizozemský rozsudek o placení výživného, zbudovaný na rozsudku o rozluce manželství.

K rozlukovému důvodu podle § 13 c) rozl. zák. nestačí ani tu soukromé vyzvání druhého manžela a kratší než šestiměsíční lhůta k návratu.

(Rozh. ze dne 19. října 1931, Rv II 303/30.)

Žalobě manželky proti manželi o placení výživného bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání opřené jen o důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) není oprávněno. Strany jsou československými státními občany a jejich manželství bylo uzavřeno na Moravě. Jak nesporno, bylo toto manželství »rozvedeno« pravoplatným rozsudkem